

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE
SVETI PETAR I PAVAO

ZAJEDNIŠTVO MOLITVE

Ono što nikako ne možemo zaobići čitajući Djela apostolska i gledajući prvu Crkvu jest činjenica da se ona očituje kao zajedništvo molitve. Zajednica trajno ima pred sobom Isusa – molitelja. On joj je uzor, njegove riječi o molitvi za nju su normativne. Tu je prije svega poziv da trajno mole, da mole bez prestanka (Lk 18,1). Kakva treba biti njihova molitva Isus ime je jasno rekao:

Isus poučava zajednicu o molitvi

„Tako i kad molite, ne budite kao licemjери. Vole moliti stojeći u sinagogama i na raskršćima ulica da se pokažu ljudima. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti, naprotiv, kad moliš uđi u svoju sobu, zatvori vrata i pomoli se svome Ocu, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti. Kad molitve, ne blebećite kao pogani. Misle da će s mnoštva riječi biti uslišani. Ne nalikujte na njih. Ta zna vaš Otac što vam treba i prije negoli ga zaištete.“ (Mt 6,5-8)

Zato zajednica moli iza zatvorenih vratiju. Ona se u svojoj molitvi obraća Ocu. Njega hvali i blagoslivlje radi divnih djela njegovih, osobito spasenja i otkupljenja koje doživjela u Isusu Kristu. Svjesna je da molitva nije u kvantiteti, da to nije ništa magijsko, što bi radi mnoštva riječi ili radi posebnih oblik, broja i načina imao svoju učinkovitost. Molitva zajednice je prije svega susret s Ocem po Isusu Kristu i to u radosti i povjerenju, u sigurnosti djeteta, jer Otac zna što njima treba. Njihova molitva ne smije očitovati Boga koji se ne brine za svijet, koji ne ljubi svijeta i tek ga treba udobrovoljavati. Tako su to činili pogani. Isus je njima očitovao Boga koji je Otac, koji ih ljubi i brine se za njih (briga za vrapca i travu u polju Mt 6,26 i 30). Oni trebaju moliti za dar Duha i za kraljevstvo Božje (Mt 6,33; Lk11,13).

Očenaš – molitva Gospodnja

U središtu molitve zajednice po vrijednosti i cijeni posebno je mjesto zauzimala „molitva Gospodinova“ – Očenaš. U Isusovo vrijeme je bio običaj da je svaki rabin naučio svoje učenike mnogim lijepim i kićenim molitvama. Postojalo je čak i natjecanje, koji će rabin svoje učenike naučiti ljepšim i kićenijim molitvama. I Isusa su njegovi učenici pitali i nagovarali: „Nauči nas moliti“, jer su ih vjerojatno drugi pitali dali iz je Isus naučio kakvim molitvama. Pogotovo kad su čuli daje i Ivan Krstitelj svoje učenike naučio nekim molitvama (Lk 11,1).

Oče naš,

koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dodi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja,
kako na nebu tako i na zemlji.

Kruh naš svagdanji daj nam danas,
i otpusti nam duge naše,
kako i mi otpuštamo dužnicima našim,
i ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.

Amen.

Isus kao da je dugo oklijevao. Onda ih je konačno naučio. Ali ništa od onoga što su oni očekivali: niti dugačko, niti kićeno, već sasvim kratko i jednostavno. To je molitva Ocu u kojoj se oni svi prepoznaju kao braća. To je molitva za Kraljevstvo Božje i sve njezine prošnje žele i mole za skoriji nastup Kraljevstva Božjega. Neka ponovno i što prije dođu dani kada će Bog proslaviti svoje ime, a njegovo Kraljevstvo zasjati među narodima. U nama će se ono uspostaviti na taj način da ponovno počnemo Boga slušati i vršiti njegovu volju. Da svi imamo kruha, da oprostimo jedni drugima kao što nama i On, Otac naš oprašta da pobijedimo zlo.

To je molitva u kojoj se zrcale svi Isusovi kriteriji molitve i smjernice koje dao svojim učenicima. To ne samo da je konkretna molitva, već je tip svake kršćanske molitve. Stoga je razumljivo da ju je zajednica brižno čuvala (bila je podvrgnuta posebnoj disciplini, javno se pred poganima nije nikada molila). Svaki put se je molila na euharistijskom sastanku i bila je molitva njihovog prepoznavanja trenutka kada svi zajedno sa svojim Učiteljem Isusom stoje pred Ocem.

Preduvjeti molitve

Govoreći o molitvi Isus je svojoj zajednici rekao i dva bitna preduvjeta molitve, na koje je ona posebno pazila. To su vjera kojom treba moliti, i pomirenje, praštanje svima koji su nas povrijedili (usp. Mt 21,22; Mk 11,25). Praštanje i pomirenje s drugim uvjet je da Otac i nama oprostí naše postupke. Koliko je taj uvjet važan jasno je i iz same molitve Očenaša, u koju je Isus kao „klauzulu“ stavio ovo pomirenje i praštanje. Stoga Očenaš može moliti samo onaj koji je oprostio, koji je u miru sa svima.

Prva zajednica moli

Osim Očenaša zajednica nema neku konkretnu molitvenu „formulu“, već je molitva prepuštena spontanosti kako zajednice, tako i njezina sabiratelja. Više možemo govoriti o „književnoj vrsti“ molitve koji se polako rađa na tim sastancima i iz kojega će onda (iza apostolskog vremena) polako formulirati pojedini obrasci molitve, vezani osobito za kršćanski sastanak. U prvoj zajednici molitva proizlazi iz doživljaja i iskustva vjere kao o određenih konkretnih situacija koje toga trenutka proživljava. Pogledajmo barem u kratkim crtama Djela apostolska:

Posljednja večera, freska iz katakombe sv. Kalista (San Callisto) u Rimu, 3. st.

1,14 – Zajednica je sabrana u molitvi i čeka Obećanje – Duha, sabrana zajedno s Marijom i drugim ženama i „jednodušno je postojana u molitvi.“

1,23 – zajednica moli kod izbora apostola Matije.

2,24 – postojana je u molitvi

4,23-31 – nakon što je Veliko vijeće pustilo na slobodu apostole Petra i Ivana, oni dolaze u zajednicu, koja počinje „jednodušno moliti“ . Luka donosi čitav tekst molitve. Bog je odgovori na tu njihovu molitvu: „..... i svi se napuniše Svetoga Duha te stanu navješćivati riječ Božju smjelo“.

A group of people, possibly a community or church, are gathered in a landscape. They are dressed in simple, earthy clothing. The scene is set against a backdrop of a large, textured rock formation or cliff face. The lighting is dramatic, with a strong light source from the left, creating deep shadows and highlighting the textures of the rocks and the people's clothing. The overall mood is solemn and contemplative.

*Za sebe ne mogu moliti
ali zato itekako mole za nas.
Ne zaboravimo i mi
moliti za njih.*

svetolika GOSPA

6,6 – 8,15 – Zajednica moli kod izbora i postavljanja Sedmorice, apostoli mole za dar Duha Samarijancima.

12,5 – zajednica moli za Petra koje je uhapšen i zatvoren: „... a Crkva se svesrdno moljaše Bogu za njega.“

11,18 – zajednica slavi Boga zbog obraćenja pogana.

13,3 – zajednica moli kad šalje Barnabu i Savla na prvo misijsko putovanje.

20,36 – Pavao moli sa zajednicom u Miletu: „Ispatiše nas svi, sa ženama i djecom, do izvan grada. Na žalu klekosmo i pomolismo se. Pozdravismo se, popesmo se na lađu, a oni se vratiše kući.“

21,20 – jednako čine apostoli i starješine u Jeruzalemu nakon Pavlovog izvještaja o misijskom radu.

Naveli smo samo neke primjere. Ali dovoljno da uočimo da zajednica trajno moli, da moli u svim prigodama, da moli spontano. To je molitva koja proizlazi iz spontanosti i zajedništva s Ocem, iz sigurnosti koju joj je dao Isus uskrsnuti. Sve što proživljava „proizlazi“ i kroz njezinu molitvu: strahovi i tjeskobe, radosti i uspjesi, sastanci i rastanci. Sve želi proživjeti u zajedništvu s Bogom, jer ona je njegova eklesia, - ona je „eklesia Tou Theou – Crkva Božja.

Jednako tako nalazimo u apostolskim spisima i poticaje zajednici na molitvu. Osobito u Pavlovim spisima. Gotovo svaka poslanica odiše tom njegovom željom i brigom. Tako zajednici u Pilipima piše: „Ne budite zabrinuti ni zašto, nego u svemu – molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem – očitujte svoje molbe Bogu“ (4,6). Rimljane i Kološane potiče da budu postojani u molitvi (Rim 12,12: Kol 4,2), a sebe i svoj rad oko naviještanja preporuča zajednicama u molitve (Fil 1,19: 2Kor 1,11: Rim 15,30). I te su zajednice trajno pratile Pavlovo naviještanje svojom molitvom.

U poslanici Timoteju stoji: „Dakle, preporučujem prije svega da se obavljaju prošnje, molitve, molbenice i zahvalnice za sve ljude, za kraljeve i sve koji su na vlasti, da sprovedimo miran i spokojan život u svoj bogoljubnosti i ozbiljnosti. To je dobro i ugodno pred Spasiteljem našim Bogom koji hoće da se svi ljudi spase...“ (1 Tim 2,1-4). Zajednička je molitva imala snažan poticaj i u Isusovom obećanju:

„Ako dvojica jednodušno (opet tipičan izraz za molitvu) zamole što im drago, dat će im Otac moj, koji je na nebesima. Ta gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam ja među njima.“ (Mt 18,19-20).

Poslanica Kološanima 1

Knjiga O Kristu

Ovo je pismo od Pavla, kojega je Bog odabrao da bude apostol Isusa Krista, i od našega brata Timoteja. Kološanima, svetoj i vjernoj braći i sestrama u Isusu Kristu. Neka vam naš Bog Otac udijeli ...

U poslanici Timoteju stoji: „Dakle, preporučujem prije svega da se obavljaju prošnje, molitve, molbenice i zahvalnice za sve ljude, za kraljeve i sve koji su na vlasti, da sprovedimo miran i spokojan život u svoj bogoljubnosti i ozbiljnosti. To je dobro i ugodno pred Spasiteljem našim Bogom koji hoće da se svi ljudi spase...“ (1 Tim 2,1-4). Zajednička je molitva imala snažan poticaj i u Isusovom obećanju:

„Ako dvojica jednodušno (opet tipičan izraz za molitvu) zamole što im drago, dat će im Otac moj, koji je na nebesima. Ta gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam ja među njima.“ (Mt 18,19-20).

II Vat. sabor u svojim obnoviteljskim zahvatima liturgije, ponovo ju je uveo i možemo je svaki puta na našem euharistijskom sastanku vrlo lako uočiti. S njome završava „Služba riječi“ i započinje služba darova.

Karizmatička molitva

U prvoj se poslanici Korinćanima susrećemo i s tzv. „karizmatičkom“ molitvom, koja je u Korintskoj zajednici često bila izgovarana drugim, često nepoznatim jezicima. Radilo se o pojedinim članovima zajednice koji su snagom i darom Duha hvalili Boga na nerazumljivim jezicima i tako očitovali „čudo Pedesetnice“.

Pavao uviđa da je to karizma (milost) i sam je nabraja u istoj poslanici među darovima Duha (12,10) ističući pritom da je najveći dar Duha – ljubav. (u kojoj svi ostali darovi nalaze svoju funkciju), jer gdje nema ljubavi, nema ni jedne druge karizme. On želi da zajednica ne teži toliko nekim izvanrednim darovima, koji su često u zajednici nerazumljivi, a potiče je da više teži prema najvećem daru Duha, a to je ljubav (pogledaj „himnu ljubavi“ – Kor 13,1-9).

